

پروژه کرنا ههلبژارتنا جیگیر کرنا دیموکراسیه تی یه

نایمان نامیدی

خۆیا یه ههلبژارتن بنه مایه کئی دیموکراسیه تی یه، و دیموکراسیه ت ته وواو نابیت ته گهر هه می بنه مایین دیتریت خۆ دگهل خۆ نه ئینیت و نه هینه پروژه سه کرن وهک کریاره کا سیاسی و جفاکی. ته وژی بنه ماییت دانپیدان ب چافی مروقی و ئازادیا سیاسی و ئازادیا دهر برین، و دانپیدان ب سیسته می دستوووری بۆ کریارا دهسته لاتی، و ئافاکرنا ژيانا سیاسی ل دویف پیدقیه فره (تهعه دودی) یا سیاسی و دانپیدان ب سیسته می نوینه رایه تی بۆ فه گوهاستنا ئاشتیانه یا دهست بۆ دهستکرنا دهسه لاتی کۆ ته هه می ژنی ناهینه ژیک جودا کرن یان ژنی گرتن دسیسته می دیموکراسی دا چونکی هه می پیکه ته وواو که ریت هه قدوونه بۆ ئافاکرنا فی سیسته می. ههلبهت پروژه سه دیموکراسی کاره کئی ب سانا هی نینه و ته فی پروژه سه باوهری و بریارا دهسته لاتی و هیزین سه ره کی بیت وه لاتی پیدقیه بۆ ب جهنinan و جیگیر کرنا وئ. ته و ب خۆ هه ر بریار پیدان و پروژه سه کرنا وئ واتا باوهری پی هه بوونا دهسته لاتی دگه هینیت ته و باوهری پی هه بوونا پیدقی بۆ دلنیا کرن و پشتر استکرنا هه می تاک و کوم و هیزیت جفاکی کۆ پشکداری دپروژه سه سیاسی دا و ململانی

بکهن بۆ گه هشتنا دهسته لاتی ب ریکا ههلبژارتنا و نه جاما قه بویل بکهن وهک دهر دکه فن.

دبیت هه می پیدقیه ت بنه کی بیت گوهارتنی به ره ف دیموکراسیه تی وهک جفاکی مه ده نی و ئابوووری بازاری و ئاستی بلندی زانستی و ره وشه نییری خه لکی و ئاستی راهاتی باش بۆ تاکه که سی و ره وشه نییریا دیموکراسی وهک پیدقی ل به ر ده ست نه بن، به لی نابیت ته هه ژنی ببه نه گه ری پاشگه زبوونی ل پروژه سه دیموکراسی نه مازه چه ندین بنه مایین دیموکراسی ته قروکه دجیگیرن وهک هه بوونا فره یا سیاسی و ته تنی و ئایینی و ئازادیت هزری و رادر برینی و بزاقیت ره وشه نییری بۆ دیموکراتیکرن و مه ده نی کرنا جفاکی و ریزگرتنی ل مافی مروقی و ل مافی ئافره تی و دستوووری هه ر ده می عیراقی و پروژه سه دستوووری هه ریتی و یاسایی کرنا جفاکی و ههلبژارتنی گشتی کۆ ته فی ژنی هه ر سی دهسته لاتی حکومرا نی دیموکراسی دگهل خۆ ئینانه ته و ژنی دهسته لاتی یاسادانانی و دهسته لاتی جیبه جیکرنی و دهسته لاتی دادوهری، کۆ هه ر ئیکی سه ره خۆیا خۆ یا هه ی ب گوره ی یاسایی هه ر وهک ژیک جودا کرن و سه ره خۆیا هه ر دهسته لاتی یاسایی ژقان ژنی بنه مایه کئی دیموکراسی ده می دانپیدانی ب دهسته لاتی حکومداری ده ته دان کۆ دهر برینه ژ ئیرادا مله تی کۆ ب ریکا ههلبژارتنی خۆلی (دهوری) و پاک دهینه نه جامدان، ته هه ریدانه کۆ هه ر تاکه کئی جفاکی دا مافی پشکداری در یقه برنا کاروباریت گشتی بیت وه لاتی دا هه ی چ راسته و خۆ یان ب ریکا نوینه ریت خۆ، ته هه وئ دگه هینیت کۆ هه ر تاکه کئی وهک پی دی مافی وهرگرتنا فرمان به ریت گشتی پی هه ی و ئیرادا مله تی ژیدهری دهسته لاتی یه، و په یمانا نیف دهوله تی یا تابهت ب مافیت مه ده نی و سیاسی داکوکی ل سه ر وئ دکهت کۆ هه ر

هه قوه لاتی هه کی بی جودا کرنی ژ به ر هوییت ته تنی و رهنگی و ره گه زی و زمانی و ئایینی و رایا سیاسی یان بیت دی یان بنگه هی نیشتمانی یان جفاکی یان سامانی یان هوییت دی ماف و دهر فه تا هه ی پشکداری در یقه برنا کاروباریت گشتی دا بکهن راسته و خۆ یان ب ریکا نوینه ریت خۆ بیت ب ئازادانه ههلبژارتین، و پشکداری ب دهنگدان و خۆ به ریزا کرنی ده لبژارتنی خۆلی و پاکدا بکته کۆ ل سه ر بنه مایین دهنگدان گشتی یا وه که هه ف و نهینی بهینه کرن کۆ ئازادیا دهر برینا ئازادی ژ ئیرادا ههلبژارته بکته.

دیموکراسیه ت ئانکۆ دهسته لاتی گه لی ته هه ژنی تنی ب ههلبژارتنا ب جه دهیت هه ر چه نده سیسته مه کی سیاسی پی ب تنی یان ریکه کا ههلبژارتنا ئیکانه نینه کۆ بگونجیت بۆ هه می دهوله ت و گه لیت وان هندی ئیک، و ب گه لیت وان دمینیت کۆ ب ئازادانه سیسته می خۆ پی سیاسی و جفاکی و ئابوووری و ره وشه نییری به لبژاریت، ده می بیافه کئی ئازادی بۆ هه لد که قیت.

مافی پشکداری در یقه برنا کاروباریت گشتی دا ژلای خه لکی و هه قوه لاتی هه .. دهسته لاتی گه لی دروست دکهت ئانکۆ دیموکراسیه تی ئافاکهت، ته هه ژنی تنی ب ریکا ههلبژارتنا فه دبیت کۆ چاوا مروقی ماف هه بیت وئ دهسته لاتی پیک بینیت وه سا پی دی ژنی ماف هه بیت را ل سه ر وئ دهسته لاتی هه بیت و به ر وفاژی ژنی کۆ چاوا پی دی ماف هه بیت وئ دهسته لاتی پیک بینیت وه سا مروقی مافی رایی ل سه ر وئ هه بیت. قه بویلکرنا بنه مایین پشکداری مانا وئ به ره قیا دهسته لاتی کۆ ب ئاشتیانه دهسته لاتی دهسته کی بۆ دهسته کی دی فه گوهیزن دبیت یا ب زحمهت بیت دگه لک جفاکا دا ته هه دهسته لاتی ب ئاشتیانه و ب ههلبژارتنا بهینه قه گوهاستن. به لی پیشقه چوونا جفاکی مروقی خۆ سه بینیت وه دکهت کۆ دهسته لاتی ئوتوکرات و تاکره و خۆ بچه مین به رامبه ر

گفاشتنن جفاکی و داخواز و مافیت وائیت رهوا و ئیدی بیافی پشکداریی فهبیت چ ب ریکا دهستهه لاتا چواری و گوهداریکرنا رهخنه و گازندین خه لکی یان چاقدیریکرنا مافی مروقی و ریدان بو دامه زراندا ریخراوا و کومه لیت کومه لگه هی مه دهنی و جفاکی و سیاسی کوهه فه ب خو ژی دناف خودا پرؤسا ههلبزارتنا ب جهببیت. چه مک و تیگه ههلبزارتنا د هه ر جفاکه کی دا ههشباری و رهوشه نبیریا دیموکراسی به لاف دکه ت چونکی ئەف پرؤسه ب خوئی دی دگهل خو دئینیت، ئەوئی دی ئەوه بی قه بولکرنی و سه ره ده ریکرنی دگهل خو دئینیت، ئەوئی دی ئەوه بی جودا ژفی، ژفی و ژیی دی و ژیی دینر، ئەوه جوداهی و ئەون ململانی دکهن دپرؤسا ههلبزارتنا دا، دبیتن ئەف جوداهیه رهنگ و وینه بن و چ نافه رۆک دگهلدا نه بن و نوویاتیه ک تیدا نه بیت، لی قه بولکرنا گه ورینا رهنگ و وینه ی ژی دکه قه تبه دخانا ههلبزارتنا دا.. ئەفرۆ ئەگه رهنگ بیت سباهی وینه به و دووسبا نافه رۆکه.. ئەفه پرؤسه که بینگافیت به راهیی بینگافیت ددویفرا دهین. ئەوا دوهی یا له رزۆک ئەفرۆ موکوم دبیت و سباهی جیگیردبیت.

پروپاگه ندا ههلبزارتنا و دهنگدانی و په یوهندی پیکرنی و فهگوه استنی و کومکران و لیک جوداکرن و هه ژمارتنا یا ئاشکرا بوو بو هه میابوو .. هتد. ئەفه هه می پینافی هندی ئەف پرؤسه ببیته جهی باوه ریی و ب دروستاهی بهینه ئەجامدان.

ئەف کار و کریاریت په یوه نیدار ب پرؤسا ههلبزارتنا فه دخواستنه سه ره ده ریکرن و تیکه لیبوونه کا سه ره ده میانه یا لایه نیت هه فرک دگهل هه قووو کو بقی و نه فی دقیت هه قووو قه بویل بکهن و سه ره ده ریی ب هه قووورا بکهن ئەفی پرؤسی وه کر کو بهایی مروقی سه نگا خو یا سروشتی وه رگریت، تاک پشکداریی ددهسته ه لاتیدا بکهن چ راسته وخو کو باوه ریا خه لکی ب ده سفه ببینیت و ببیته نوینه ری وان ده زگه هیت دهسته ه لاتی دا یان نه راسته وخو کو وی ب خو بریاردایه کا کی ببیته نوینه ری وی دوان ده زگه هیت دهسته ه لاتی دا.

سهر بورا چه ندین سالین بووری ل کوردستانی چه ندین وائیت گرنگ دبواری سیاسی و له شکه ری و جفاکی و ئابووری بیت هه مه جور نیشامه دان کو ئەفرۆکه ئەگه ر ئەف وانه به ب دروستاهی بهینه تو مارکرن و شرۆفه کرن و خویندن دی فیزگه هه کا دهوله مند دقان بو ارادا ژی چئبیت.

خو دیموکراسیه ت ژی به ره می هزر و کاری مروقی یه و دپیشقه چوونی دایه ب گوره ی سه ربووری جفاکیت مروقی، وگه لی کوردستانی ژی پشکداریا خو هه یه دفی بیافی دا.

هه ریما کوردستانی کو به ره ف چه ندین پرؤسین ههلبزارتنا دا دچیت، هه ر ههلبزارتنه ک چه ندین سه ربوورا دگهل خو دئینیت و رهوشه نبیریا دیموکراسی به رفه ده دکه ت و بنه ماییت وی جیگیر دکه ت.

هؤسا ئەم دشینین ببیژین ب پرؤسه کرنا ههلبزارتنا ل دویف یاسایی جیگیرکرنا دیموکراسیه تی یه.

دفی پرؤسی دا هه می تاک دبه پشکداریت چیکرنا دهسته ه لاتی و بریار، له واژی هه ر لایه ک هه ولده ت خه لکی رازی که ت و باوه ریا وی ب ده ستخۆفه ببینیت. وه ک تاک ب بهادکه قیت و جهی خوئی سروشتی دفی پرؤسی و کریارا سیاسی دا دکه ت ئەفه